



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Summa Casuum
Conscientiæ, Sive De Instructione Sacerdotum Lib. VII**

**Toledo, Francisco de
Coloniæ Agrippinæ**

46. De absolute à suspensione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

dictum limita in iusta suspensione: nam si esset nulla, vel iusta, secuta absolute restitueretur suspensio, vt per Cou. vbi supra.

Non potest etiam talis suspensus bona beneficij administrare, nec pro illis nomine proprio agere, vt notat Abb. in ca. Apostolica num. 5. 6. de excep. implicat enim inter se, vt patet dicit, quod sit à beneficio suspensus, & pro illo possit agere, & administrare, essetque simplex clericus, beneficio priuatus, secundum Gemin. in cap. 1. § quia vero, num. 1. de elect. lib. 1. Prælati vero censeretur ipso iure priuatus, vt notat idem Gemin. in c. cupientes §. cæterum, nu. 2. eod. tit. & libr. Et generaliter non potest se intromittere in pertinentibus ad beneficium, à quo est suspensus, vt per Abb. vbi supra, nu. 8. & ibi Boic. num. 6. An autem eligi possit, vel illi possit conferri beneficium distinguendi sunt nonnulli casus; aut enim suspensio est à iure lata pro crimine, vel offensa non concernente certum beneficium, vel certam Ecclesiam, & tunc non potest, quia ius vti que ligat. Aut à iure fertur pro crimine concernente certum beneficium, vel Ecclesiam, & tunc in illa Ecclesia non potest acquirere beneficium; in alia autem sic, vt notat Henric. Boic. in c. cum dilectus, num. 13. de consuet. per iura deducta per ipsum. Si verò suspensio est ab homine, puta ab Ordinario, & generaliter lata ab omnibus beneficijs iurisdictionis eius, tunc durante suspensione, suspensus non potest in iurisdictione alius aliquod beneficium acquirere; quod si à certa Ecclesia est suspensus, in ea non potest acquirere beneficium, extra eam potest. Si tamen indistinctè sit lata suspensio ab omni beneficio, tunc nec in territorio, nec extra poterit suspensus obtinere beneficium, vt notat Henric. Boic. vbi supra. Executio tamen debet fieri per Iudicem territorij secundum Abb. in c. pastorellis, §. verum, num. 21. de appel.

De absolute à suspensione.

CAPVT LXVI.

Suspensio aliquando aufertur absque absolute vlla, in quo ab excommunicatione differt, quæ nunquam absque absolute tollitur; quando enim suspensio est ad tempus aliquod imposita, tempore transacto cessat suspensio absque absolute, & suspensus potest exercere id, in quo suspensus

erat,

erat, etiam sine absolutione. ita habet Innoc. cap. cum bona, de ætat. & qualit. vbi vnum addit, quod quando est suspensio ad tempus cum limitatione, donec satisfaciatur suspensus, vt habetur. 2. q. 3. can. presbyter. tunc etiam facta satisfactione indiget absolutione: tamen Gloss. Clemen. religiosi. de decimis. ve. donec, dicit quod in isto etiam casu non est necessaria absolutio facta satisfactione, sed declaratio per Iudicem de facta satisfactione, ad quam gloss. Panor. se refert in c. cum tu. num. 6. de vsur. & hanc opinionem tenet etiam Ioan. Andr. vt refert Abb. in c. cum bene. num. 6. de ætat. & qualit. & ita ego puto. Ita procedunt de suspensione temporali, tam à iure, quam ab homine, impleto tempore suspensionis; ante tempus enim impletum non potest auferri sine absolutione, sicut suspensio perpetua.

De his autem, scilicet, tam temporali, quam perpetuo.

Dico primo, si sunt ab homine, absolutio pertinet ad eum, qui tulit sententiam, vel ad eius successorem, vel ad superiorem, sicut diximus supra de excommunicatione, & ita tenet Henr. Boic. in c. clerici. num. 6. de cleri. excom. minist. Ang. suspensio. 4. §. 1. & Silu. verb. suspensio. §. 8.

Dico secundo, si est à iure, & tempus habet determinatum, non potest tolli ante temporis complementum, nisi à conditore iuris, vel æquali, vel superiori, non ab inferiori, etiam si nullam habeat reservationem. ita habent Gloss. c. cupientes, de elect. in 6. ver. suspensus. & gl. Clem. cupientes de hære. ver. excommunicationis. Vbi dicunt, quod suspensio à iure communi ad certum tempus etiam non seruata non potest tolli per Episcopum, & idem dicit ibi Abb. num. 25.

Dico tertio, si est à iure perpetua, reservata pertinet ad eum, cui reservatur; si tamen non est reservata vlli, & est imposita propter contumaciam, tunc potest Episcopus absoluere. Inno. communiter receptus in c. 2. de solut. Fely. in c. at si clerici. §. de adulterijs, numer. 12. de iudic. & hanc conclusionem generaliter intelligendam, reiectis nonnullis limitationibus Doctorum tenet Nauarr. in summ. cap. 27. num. 162. Si tamen est imposita propter delictum, seu in pœnam delicti, & tale sit delictum, super quo non possit Episcopus dispensare, à dicta suspensione Episcopus absoluere non potest. ita habet Gloss. marhinalis, cap. cupientes, §. ceterum. de elect. in 6. v. suspensos. quamuis glo. interior teneat, indistinctè non posse absoluere Episcopum, etiã quando non est reservata. Cum priori tamen

fen-

sententia sentit Panorm. c. si quorundam, num. 5. de resolu-
lariis c. cum literis, de testi. Boic. in c. at si clerici, num. 23. de
dic. & de communi testatur Fely. in d. cap. 5. de adulterijs in
pro qua sententia facit text. in d. 5. de adulterijs, & in cap. de
ctus de temp. ordinat. Quæ autem, & quot sint delicta, sine
quibus potest Episcopus dispensare, norant Doct. in d. 5. de adu-
lterijs. Vnde non est par ratio de suspensione, & de excom-
municatione in hoc: nam excommunicatio quouies non
referuata, tolli potest ab Episcopo: suspensio autem non im-
per.

Idem tamen Panorm. in Clem. 1. num. 25. de hæret. testi-
piscopos dispensare posse, quando non est referuata. Idem
ibi litera in c. nuper. verb. non retinuit, de sent. excom. in
c. 2. de solut. etiam de communi testatur Silu. ver. suspensio.
8. per allegatum, c. nuper, vbi quia conditor canonis absolu-
nem sibi non referuauerat, eo ipso alijs videtur concessisse
cultatam relaxandi.

Prima tamen sententia melior videtur per allegatos
tus, & c. nuper, habet locum in excommunicatione, vbi
ius vertitur periculum, & facilius remouetur, vt notat Clu-
c. cupientes, §. ceterum, v. suspensos, de elect. lib. 6.

Forma absolutionis à suspensione non habet determi-
verba, est tamen necesse quod fiat in foro contentioso, vt
tat Silu. ver. suspensio. num. 8. commuiter tamen solet im-
di sic. *Absoluo te à suspensione, quam incurristi propter hoc, & re-
tuo te pristinae executioni ordinis, vel beneficiorum, &c. In nomine
tris, &c.* Quibuscumque tamen verbis utatur, qui potest ab-
uere, exprimentibus hanc relaxationem, vel absolutionem,
intendit absolueret, tenet absolutio.

Ex his omnibus colligitur multiplex differentia inter
pensionem, & excommunicationem.

Primò enim, excommunicatio nunquam tollitur, ni-
per absolutionem: suspensio veto aliquando tollitur, vt di-
mus.

Secundò, excommunicatio nunquam fertur, nisi cum con-
tumacia: at suspensio aliquando in poenam delicti etiam
ne contumacia.

Tertiò, excommunicatio omnis vetat sacramentorum
ceptionem, & collationem: at suspensio non omnis prohibet
suspensionem, nisi quando est à susceptione sacramentorum.

nec collationem, nisi quando est ab officio, vel ordine, aut collatione sacramentorum.

Quarto, excommunicationem à iure contrahunt Episcopi, etiam si non fiat expressa eorum mentio; suspensionem vero à iure, non nisi facta expressa eorum mentione.

Quinto, ab excommunicatione à iure quacunque non reservata potest absolvi Episcopus; à suspensione vero non, nisi à perpetua, & quando posita est in contumaciam, vel ob delictum, super quo potest dispensare.

In his, & alijs multis differunt maxime hæ duæ censurae.

De suspensione Concupinarij notorij.

CAPVT XLVII.

Nunc de casibus particularibus, in quibus ipso iure suspensio contrahitur tractandum est: hi autem multi sunt. Quoniam primus habetur c. questum de cohabit. cler. & mulier. Clericus notorius concubinarus est suspensus ipso iure. Quis autem sit notorius, in eod. cap. explicatur, nempe quando delictum est notum per confessionem factam in iudicio, aut per sententiam, aut per facti euidenciam, quæ tergiversatione aliqua celari non possit. ponit exemplum Abb. in c. vestra. num. 7. de cohabit. cler. & muli. In clerico, qui retinet concubinam, uti uxorem, ita ut etiam ipse non audeat diffiteri, & in tali notorietate non requiritur citatio, nec declaratoria secundum communem, licet de consuetudine fiat, teste Couar. primæ par. releet. §. 1. fol. 581. Quando autem non est notorius, non est suspensus quoad alios. Hic adverte primò ex Silu. ver. concubinarus §. 1. differre concubinarium, & fornicatorem; Concubinarus enim est qui abutitur certa aliqua femina, siue soluta, siue non soluta, tenendo illam ad Venere modo uxorio. Fornicator vero est, qui vagatur abutens hac, vel illa; & quantum ad suspensionem secundum eundem est eadem ratio vtriusque. Idem tenet Diaz. in prax. crimin. c. 73. & Nauar. in sum. c. 25. num. 77.

Aduerte secundo, iure antiquo talem concubinarium esse suspensum, ut habetur cap. 32. can. nullus, cap. præter. & c. ad hoc iunctis. Gloss. & cap. fin. de cohabit. cleric. & mulier. Nec in hac parte recipiendus est Sotus 4. sent. d. 1. q. 3. art. 6. qui